

Przyszłość miasta to rozwój i doskonalenie usług publicznych. Do tego potrzebny jest lider podlagający wóldarzowi miasta odpowiedzialny za wdrażanie niezbędnych projektów.

Pojęcie smart city, czyli miasto inteligentne to takie, które wie jak wykorzystać nowe technologie m.in. po to, aby zwiększyć swoją interaktywność z mieszkańcami czy wydajność infrastruktury miejskiej. Coraz częściej o takich się mówi. Na rozwój przeznaczane są spore środki, także unijne. Warto je mądrze wykorzystać. Liczy się nowoczesne zarządzanie.

Dlatego Komitet Monitorujący Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego postanowił sprawdzić uwarunkowania miast średniej wielkości i miast powiatowych w Małopolsce pod kątem możliwości stosowania rozwiązań inteligentnego miast.

Efektom czego stała się ekspertyza naukowa pn. *Zintegrowany model operacyjny inteligentnego miasta – rekomendacje dla implementacji w małopolskich miastach średniej wielkości i miastach powiatowych*. Jej koordynatorem był dr Sławomir Kopeć, dyrektor Centrum Zaawansowanych Technologii Miasta Przyszłości w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Badanie potwierdza wyraźną funkcję średniego i powiatowego miasta jako centrum usług publicznych. Taka rola oferuje wiele możliwości aplikacyjnych dla inteligentnego miasta: dzięki przyjęciu Paradygmatu Inteligentnego Miasta (PIM) możliwe jest uzyskanie regionalnej konkurencyjności, czyli oferty usług publicznych o wysokiej jakości.

Autorzy raportu zaprezentowali w nim rekomendacje, które zarządzający miastami będą mogli wykorzystywać w swej działalności zarówno na poziomie strategicznym, jak i przy przygotowywaniu konkretnych projektów.

Długoterminowy plan

Ich listę rozpoczyna wizja. A to dlatego, że plan rozwoju inteligentnego miasta powinien być integralnym elementem długofalowej wizji. Przy określaniu celów długoterminowych liczą się oczywiście ambicje. Jednocześnie jednak powinno dać się je wykonać, czyli plany muszą być możliwe do zrealizowania. Założenia dotyczące inteligentnego miasta powinny być wkomponowane w dokumenty strategiczne.

Otwieranie silosów

Kolejna wytyczna dotyczy synergii. Dla osiągnięcia inteligencji w organizacji miejskiej konieczne jest połączenie obszarów funkcjonalnych i budowa relacji:

- integracji,
- współpracy,
- koordynacji.

- *Podkreślając wagę współzależności pomiędzy różnymi obszarami i procesami wskazujemy na konieczność otwierania silosów (obszarów) i łączenia ich w celu osiągnięcia synergii i współzależności w praktyce – czytamy w ekspertyzie.*

Rola mieszkańców

Podstawę sukcesu w przypadku projektów inteligentnych miast stanowi współpraca i upodmiotowienie różnych interesariuszy. Jak wynika z raportu, partnerstwa te powinny obejmować samorządy, media lokalne, lokalne placówki edukacyjne, lokalne przedsiębiorstwa i grupy przedsiębiorców oraz grupy nieformalne. Ważne jest, aby średnie i powiatowe miasta współpracowały między sobą w równym stopniu, co z interesariuszami na własnym terenie. Inteligencja to przecież uczenie się na własnych błędach. Mieszkańcy zaś powinni być współtwórcami rozwiązań, a nie tylko ostatecznymi ich odbiorcami. W związku z tym zastosowana powinna być jednolita polityka wielokanałowej komunikacji z mieszkańcami. Oddolne tworzenie rozwiązań może odbywać się na przykład w ramach zajęć z uczniami, studentami, itd. Działania miast realizujących projekty inteligentnego miasta powinny być skoordynowane. Rekomendowane jest także zintegrowanie kart miejskich czy budowa centrum usług wspólnych dla administracji.

Czas i skuteczność

Z raportu wynika też wniosek, że należy skoncentrować się na tym, co da się zmienić relatywnie szybko, przy niskich nakładach. - *W rozwoju inteligentnego miasta decydenci powinni brać pod uwagę lokalne realia, uwzględniając prawdziwe cele i potrzeby użytkowników, a nie naśladując gotowe rozwiązania. W ten sposób uda się zainteresować procesem budowy inteligentnego miasta mieszkańców i zbudować wokół projektu koalicję interesariuszy* – czytamy w ekspertyzie. Projekty mogą odnosić się do jednego obszaru lub projektu pilotażowego, np. do dzielnicy, w ramach rozwiązań charakterystycznych dla metodologii Living Lab.

Szansa dla mniejszych ośrodków

Fakt, że możemy zaangażować w rozwój miasta technologie ICT daje nadzieję na rozwój wszystkim, niezależnie od lokalizacji. Inteligentne miasto może okazać się szansą także dla mniejszych ośrodków. Zatem niedostatki w infrastrukturze ICT można pokonać: braki pozwolą inwestować w nowsze i dostępne dzisiaj technologie i na tym budować swoją przewagę konkurencyjną, względem ośrodków większych, ale wyposażonych w starszą infrastrukturę. Zalecane jest porządkowanie zasobów informatycznych i opracowanie planów rozwojowych

Jeśli chodzi o działania perspektywiczne, to twórcy raportu wskazują na konieczność pogłębionych studiów przypadku, które uwzględnią lokalny kontekst i zaangażują w proces badania szerokie grupy interesariuszy (nie tylko lokalnych ekspertów). Badania prowadzone powinny być metodami partycypacyjnymi i deliberacyjnymi, co posłuży promowaniu idei inteligentnego miasta.

Wskazówki te ze względu na uniwersalny charakter mogą być także pomocne dla wszystkich jednostek, które chcą realizować inteligentne projekty.